

**בבית המשפט המחוזי
נוף הגליל**

ת"צ

בעניין:

עמית וורגפוט, ת.ז. 316397231

מרח' מוטה גור 12, עכו
טל': 054-6847204 ; דוא"ל: vurgaftamit@gmail.com

ע"י ב"כ עוה"ד גל בריר (מ.ר. 86234) /או איה קיס

קלעי, רוזן ושות' משרד עורכי דין

מרח' מזא"ה 22א, תל אביב

טל': 03-9070770 ; פקס: 03-9070771

דוא"ל: office@kalai-rosen.com

התובע

- נגד -

1. מאפיית אריאל בע"מ, ח.פ. 512036104

מרח' חלוצי התעשייה 126, חיפה

2. אביגיל מאפים בע"מ, ח.פ. 516153152

מרח' עצמון 11, נוף הגליל

הנתבעות

סוג תובענה: כספי.

סכום האגרה: 6,399 ₪ (בהתאם לפרט 11 לתקנות בית המשפט (אגרות), תשס"ז-2007) ותקנה 19(א) לתקנות תובענות ייצוגיות, התש"ע-2010 ותקנה 10(13) לתקנות סדר הדין האזרחי, התשע"ט-2018.

סכום התובענה: מעל 2.5 מיליון ₪.

דבר קיומו או העדר קיומו של הליך נוסף בבית משפט או בבית הדין, בקשר למסכת עובדתית דומה שהתובע הוא צד לו או היה צד לו: ת"צ 22-03-43638 – בקשה לאישור תובענה ייצוגית נגד הנתבעת 1 אשר נמחקה מבלי שהוכרעה.

מועד חתימת המסמך: 23.10.2025.

כתב תביעה

הואיל והתובע הגיש כתב תביעה זה נגדכן, הנכן מוזמנות להגיש כתב הגנה בתוך 60 ימים מיום שהומצאה לכן הזמנה זו. לתשומת לבכן, אם לא תגישו כתב הגנה אזי לפי תקנה 130 לתקנות סדר הדין האזרחי, התשע"ט-2018, תהיה לתובע הזכות לקבל פסק דין שלא בפניכן.

א. תיאור תמציתי של בעלי הדין

1. **התובע**, מר עמית וורגפט, הוא אזרח ותושב ישראל. התובע רוכש מעת לעת ממוצרי הנתבעות בחלק מסניפי הרשת. למען הגילוי המלא יצוין כי רואה עצמו פעיל חברתי ובתוך כך הגיש תובענות ייצוגיות בנושאים שונים, לרבות בעניינים דומים של קיזוז אריזות (ראו לדוגמה: ת"צ (חיפה) 22872-01-25 וורגפט נ' מסעדת באדלק; ת"צ (תל אביב-יפו) 36729-12-24 וורגפט נ' מסעדת מפגש האש ירושלים בע"מ; ת"צ (חיפה) 69656-11-24 וורגפט נ' טיב וטעים 2013 הסעדה בע"מ; ת"צ (באר שבע) 30899-10-24 וורגפט נ' שנהב אירועים בע"מ).

2. **הנתבעת 1**, מאפיית אריאל בע"מ (להלן: "**הנתבעת 1**" או "**הרשת**"), היא חברה המאוגדת בישראל, היא רשת מאפיות מן הגדולות בישראל, הפועלת משנת 1994 ומפעילה – בעצמה או באמצעות זכייניות – כ-30 סניפים ברחבי הארץ (בעיקר באזור חיפה והצפון), הפועלים 6 ימים בשבוע בערים מרכזיות ומרכזי קניות. חלק מסניפי הרשת מוכרים את מוצריהם גם באמצעות שירותי משלוחים שונים לרבות Wolt וכו"ב.

3. **הנתבעת 2**, אביגיל מאפים (להלן: "**הנתבעת 2**" או "**אביגיל מאפים**"), היא חברה המאוגדת בישראל, זכיינית הרשת המפעילה, למצער, 7 סניפים ברחבי הארץ בהם היא המשווקת את מוצריה. כלל סניפי הזכיינית פועלים תחת שם הרשת.

ב. הסעדים המבוקשים

4. **צו עשה וצו מניעה** - משהנתבעות ממשיכות לחייב את לקוחותיהן בגין משקל האריזה כחלק ממשקל המוצר בניגוד לדין, יש ליתן צווי עשה וצווי מניעה להפסקת העוולה. דהיינו, יש לצוות על הנתבעות כולן לחדול לאלתר משקילת האריזה כחלק ממשקל המוצר ולחייב את לקוחותיהן אך בשל המשקל הנקי של מוצריהן.

5. **פיצוי כספי** – בית המשפט הנכבד יתבקש להורות לנתבעות לפצות את חברי הקבוצה בגובה הנזק שנגרם להם (הממוני והבלתי ממוני) כפי שיפורט בפרק העוקב, וכן בגובה התעשרותן שלא כדין.

6. לחלופין בלבד, ככל שבית המשפט הנכבד ימצא כי פיצוי פרטני לחברי הקבוצה אינו מעשי, הוא יתבקש לפסוק סעד לטובת הציבור, כקבוע בסעיף 20(ג) לחוק תובענות ייצוגיות.

ג. תמצית העובדות הנחוצות לביסוס עילת התביעה

7. הנתבעת 1, מאפיית אריאל, היא רשת מאפיות מן הגדולות בארץ אשר מפעילה – בעצמה או בזכייניות – כ-30 סניפים ברחבי הארץ (להלן: "**מאפיית אריאל**"). הנתבעת 2, היא זכיינית הרשת המפעילה חלק מסניפי הרשת תחת השם "מאפיית אריאל".

8. בין היתר, מציעות הנתבעות ללקוחותיהן מוצרי מאפה שקילים הנמכרים בתפוזות. דא עקא, כי בעת שקילת המוצרים לצורך חישוב המחיר ללקוח, הנתבעות כולן אינן מפחיתות את משקל האריזה מן המשקל הכולל של המוצר (או מפחיתות באופן חלקי בלבד), באופן המטיל על הלקוח את מחיר האריזה.

9. הנה אפוא, לקוחות הנתבעות מחויבים על מחיר האריזה כחלק ממחיר המוצר שנרכש על ידם באופן העומד בסתירה ברורה לחוק הגנת הצרכן, תשמ"א-1981 (להלן: "**חוק הגנת הצרכן**") ולהנחיות הממונה על הרשות להגנת הצרכן ולסחר הוגן (להלן: "**הממונה**").

10. ודוק, אין מדובר על מקרה בודד או טעות נקודתית, כי אם במדיניות ברורה וגלויה של הרשת המתקיימת, למצער, ברוב המוחלט של סניפיה. כמו כן יודגש, כי אין מדובר שתוספת זניחה למחיר המוצרים, שכן במקרים רבים משקל האריזה עלול לעלות כדי אחוזים משמעותיים ממשקל המוצרים, ולמעשה להטיל על הלקוח תוספת ניכרת למחיר אשר היה עליו לשלם אילו היו הנתבעות מקיימות את הוראות הדין.

11. התובע, אשר שם לב לחיובו ביתר בגין משקל האריזה באחד מביקוריו באחד מסניפי הרשת, בדק את התנהלותם של מספר רב מסניפי הרשת והבחין, כאמור, כי אין מדובר בטעות של מוכר מסוים ואף לא של סניף בודד, אלא במדיניות חוזרת ונשנית בכל הסניפים שפקד.

12. מן המקובץ עולה, כי הנתבעות הפרו את הוראות חוק הגנת הצרכן והנחיות הממונה המפורשות. כמו כן, התרשלו הנתבעות כלפי לקוחותיהן באופן חישוב מחירו של המוצר השקיל והתעשרו שלא כדין על חשבון לקוחותיהן שחויבו ביתר.

13. ודוק, כפי שיוסבר להלן, מדובר בהטעיה ברורה וחמורה של לקוחות הנתבעות, מקום בו בחשבונית מצוין כי מקוזה משקל האריזה, אולם מדובר בקיזוז חלקי בלבד של אריזה במשקל קל במידה ניכרת מזו שבה בפועל נארו המוצרים שנרכשו. כלומר, לקוחות הנתבעות משלמים ביתר בגין משקל האריזה כחלק ממחיר המוצרים שנרכשו, וזאת בניגוד לדין.

14. תביעה זו נועדה להביא לפיצוי הלקוחות, בגין הנזקים שנגרמו להם כתוצאה ממעשיהן ומחדליהן של הנתבעות, כמתואר לעיל וכפי שיתואר בהרחבה להלן.

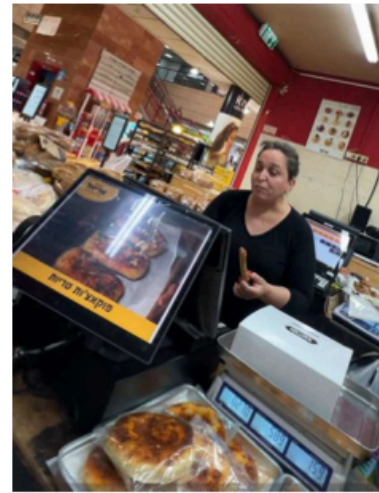
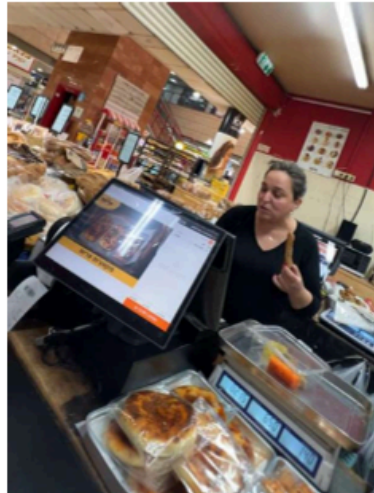
15. במקרים דומים, אישרו בתי המשפט תובענות ייצוגיות, ו/או אישרו הסדרי פשרה שהקנו לציבור פיצוי משמעותי בגין הפרה זהה (ר' לדוגמא ת"צ (מחוזי ב"ש) 5175-07-23 קרוננברג נ' "הטירה הכחולה" מרכזי בילוי ומסחר בע"מ (10.8.2025); ת"צ (מחוזי י-ם) 30543-03-20 ג'קסון נ' סלטי משני (1997) בע"מ (26.10.2023)). כך יתבקש בית המשפט הנכבד, לעשות גם בענייננו.

ד. הסמכות המקומית והעניינית לדון בתביעה

16. לבית המשפט הנכבד סמכות עניינית לדון בתביעה, וזאת בשים לב לסעד המבוקש והערכת שוויו, וסמכות מקומית לאור מקום מתן השירותים נשוא התובענה.

ה. העובדות הצריכות לעניין

17. כאמור, הנתבעת 1 היא רשת מאפיות המפעילה כ-30 סניפים ברחבי הארץ, מרביתם בצפון, תחת השם "מאפיית אריאל". זאת, הן בהפעלה ישירה שלה, הן באמצעות מכירת זכויות למפעילים האחרים, המפעילים סניפים של הרשת, אף הם תחת השם "מאפיית אריאל". הזכיינית הבולטת ביותר, הנתבעת 2 (המפעילה כאמור 7 סניפים), נתבעת בתביעה זו.
18. כמקובל במאפיות, משווקות הנתבעות מוצרי מאפה שונים. בין מוצרים אלה, נכללים אף מוצרי מאפה בתפוזות (בורקס, קרואסונים, עוגיות, עוגות וכיו"ב). מוצרים אלה נמכרים לפי יחידת משקל בהתאם למוצרים שנבחרו על ידי כל לקוח ולקוח. הלקוח רשאי לבחור את המוצרים הרצויים על ידו ולאחסנם באריזה הנוחה לו המוצעת על ידי הסניף הרלוונטי (לרוב מדובר בשקית נייר, קופסת קרטון או קופסת פלסטיק).
19. ואולם, כאשר לקוח בחר דברי מאפה לטעמו באריזה הנוחה לו, ומבקש לשלם עבור המוצרים שבחר, המוצרים נשקלים יחד עם האריזה והלקוח מחויב **במלוא המחיר** – קרי, מכפלת משקל המוצרים והאריזה יחד במחיר ליחידת המשקל – או שמתבצעת **הפחתה חלקית בלבד** של משקל האריזה. זאת, כפי שיפורט להלן, בניגוד לדין.
20. כך קרה בעניינו של התובע במספר מקרים בסניפים שונים של הרשת המופעלים על ידה או על ידי הנתבעת 2. ונפרט.
21. התובע, בתור תושב הצפון, נוהג לרכוש מעת לעת מאפים בסניפי הרשת, המופעלים על ידה או על ידי זכיינים. לאחר מספר פעמים שרכש ממוצרי הנתבעות, הבחין כי הגם שרכש מאפים באריזת קרטון שמשקלה 100 גרם, הופחת ממחיר המוצר עצמו משקלה של שקית נייר – 7 גרם – הנמוך במידה ניכרת מזה של אריזת קרטון.
22. בהמשך לכך, החליט לתעד את רכישותיו הבאות בסניפי הרשת.
23. כך למשל, ביום 8.4.2025, רכש התובע מאפים לבחירתו בסניף קרית מוצקין המופעל על ידי הנתבעת 1. התובע ארז מאפים מסוג אחד באריזת קרטון ובקלאוות באריזת פלסטיק. לאחר שארז את המוצרים פנה התובע למוכרת וזו שקלה כל אחד מהמוצרים, על אריזותיהם, בנפרד וכן הזינה את המחיר המתאים לכל אחד מהמוצרים ששקלה. המוכרת הציגה לתובע את הסכום לתשלום (29.90 ₪ בסה"כ).
24. לאחר שעיין בחשבונית שקיבל, הבחין התובע, כי חויב בתשלום בסך 15.90 ₪ בעבור "מוצר כללי" ו-14.00 ₪ עבור "מוצר כללי" אחר, ובסך הכל 29.90 ₪ ש"ח. זאת, הגם שהמוכרת שקלה את המאפים, ואריזותיהם, וסכום התשלום נקבע בהתאם למשקל שהופיע בצג הקופה הכולל את משקל האריזה ומבלי שקוּזו משקלי האריזות מהמחיר ששולם על ידו בפועל (5.89 ₪ עבור 100 גרם מאפים ו-6.5 ₪ עבור 100 גרם בקלאוות). כך כפי שניתן לראות בתיעוד התובע מהרכישה:

25. התובע המופתע ממדיניותה של הרשת הגיע לביתו, שקל את אריזות יחד עם המאפים והבקלאוות שרכש, וכן את אריזות המוצרים לבדן. הוא נוכח כי משקל הבקלאוות כולל אריזות הפלסטיק היה 217 גרם, וכי משקל האריזה לבד – 41 גרם. קרי, משקל הבקלאוות נטו הוא 176 גרם. זאת על אף שחויב בגין 215 גרם בקלאוות. כלומר התובע חויב בתשלום בסך כ-2.5 ₪ עבור אריזות הפלסטיק בה נארזו הבקלאוות. עוד נוכח כי משקל המאפים כולל אריזות הקרטון היה 271 גרם, וכי משקל האריזה לבד – 93 גרם. קרי, משקל המאפים נטו הוא 178 גרם. זאת על אף שחויב בגין 270 גרם מאפים. כלומר, התובע חויב בתשלום בסך כ-5.5 ₪ עבור אריזות הקרטון בה נארזו המאפים. בסך הכל ברכישה זו, חויב התובע בכ- 8 ₪ עבור אריזות המוצרים השקילים שרכש.

נספח 1: חשבונית הרכישה בסניף קרית מוצקין מיום 8.4.2025.

נספח 2: סרטון המתעד את הרכישה וכן סרטון המתעד את שקילת המאפים מיום 8.4.2025.

26. במקרה אחר, ביום 29.4.2025 רכש התובע בסניף חדרה המופעל על ידי הנתבעת 2, מאפים לבחירתו אותם ארזו באריזות קרטון. התובע פנה למוכרת לצורך שקילת המוצרים ותשלום, וזו שקלה את האריזה והציגה לתובע את הסכום לתשלום (13.89 ₪), לפי מחיר של 54.9 ₪ לקילוגרם.

27. לאחר שעיין בחשבונית שקיבל, הבחין התובע, כי חויב בתשלום עבור 253 גרם מאפים נטו, וכי צוין בחשבונית כי "קוזז משקל שקית הנייר" – 7 גרם. זאת, הגם שרכש מאפים באריזת קרטון.

מאפיית אריאל - חדרה בית אליעזר אביגיל מאפים בע"מ - 516153152 חלל - חדרה בית אליעזר		
11:34:11 2025-04-29		
חשבונית מס / קבלה 817768 - מקור		
לכבוד:	לקוח כללי	
999999999	מחיר	
13.89	0.253	54.90
0.00	1.000	0.00
13.89	0.00	0.00
0.00	0.00	0.00
13.89	0.00	0.00
11.77	2.12	18.00
13.89	0.00	0.00
מסטרקארד	מסטרקארד	

נספח 3: חשבונית הרכישה בסניף חדרה מיום 29.4.2025

28. כאשר הגיע התובע המופתע ממדיניותה החוזרת של הרשת לביתו, שקל את אריזת הקרטון בצירוף המאפים, וכן את אריזת הקרטון לבדה. הוא נוכח כי משקל האריזה כולל המאפים היה 260 גרם, וכי משקל האריזה לבד – 100 גרם. קרי, משקל המאפים נטו הוא 160 גרם בלבד. זאת, על אף שחויב בתשלום עבור 253 גרם מאפים, לאחר קיזוז אריזה במשקל 7 גרם בלבד. קרי, התובע חויב בסך של כ-5.11 ₪ בגין משקל האריזה.

נספח 4: סרטון המתעד את שקילת המאפים מיום 29.4.2025

29. במקרה נוסף, ביום 2.5.2025 רכש התובע מאפים לבחירתו בסניף זכרון יעקב המופעל על ידי הנתבעת 1. הפעם ארז התובע את המאפים בקופסת קרטון ללא מכסה ופנה למוכרת לצורך שקילת המאפים ותשלום, וזו שקלה את הקופסה בצירוף המאפים והציג לתובע את הסכום לתשלום (9.00 ₪), לפי מחיר של 60 ₪ לקילוגרם.

30. הפעם עיין התובע בחשבונית שקיבל והבחין כי חויב בתשלום עבור פחזניות במשקל 150 גרם. הפעם לא צוין כי קוזז משקל האריזה כלל.

31. כאשר הגיע התובע לביתו, מופתע מן המדיניות השיטתית של הרשת, שקל את אריזת הקרטון בצירוף הפחזניות, וכן את אריזת הקרטון לבדה. הוא הופתע לגלות כי משקל האריזה כולל המאפים היה 150 גרם, וכי משקל האריזה לבד – 18 גרם. קרי, משקל המאפים נטו הוא 132 גרם בלבד. זאת, על אף שחויב בתשלום עבור פחזניות במשקל נקי של 150 גרם. כלומר, התובע חויב בתשלום בסך 1.09 ₪ בגין משקל האריזה.

נספח 5: חשבונית הרכישה בסניף זכרון יעקב מיום 2.5.2025.

נספח 6: סרטון המתעד את הרכישה וכן סרטון המתעד את שקילת המאפים מיום 2.5.2025.

32. כך גם ביום 9.5.2025 רכש התובע מאפים לבחירתו בסניף קרית ביאליק המופעל על ידי הנתבעת 1. התובע ארז את המאפים בקופסת קרטון ופנה למוכרת לצורך שקילת המאפים ותשלום, וזו שקלה את הקופסה בצירוף המאפים והציגה לתובע את הסכום לתשלום (14.44 ₪), לפי מחיר של 54.9 ₪ לקילוגרם.

33. לאחר שעיין בחשבונית שקיבל, הבחין התובע, כי חויב בתשלום עבור 263 גרם מאפים נטו, וכי צוין בחשבונית כי "קוזז משקל שקית הנייר" – 7 גרם. זאת, הגם שרכש מאפים באריזת קרטון.

34. התובע המופתע ממדיניותה השיטתית של הרשת הגיע לביתו, שקל את אריזת הקרטון בצירוף המאפים, וכן את אריזת הקרטון לבדה. הוא נוכח כי משקל האריזה כולל המאפים היה 270 גרם, וכי משקל האריזה לבד – 100 גרם. קרי, משקל המאפים נטו הוא 170 גרם בלבד. זאת, על אף שחויב בתשלום עבור 263 גרם מאפים, לאחר קיזוז אריזה במשקל 7 גרם בלבד. כלומר, התובע חויב בתשלום בסך כ-5.11 ₪ בגין משקל האריזה.

נספח 7: חשבונית הרכישה בסניף קרית ביאליק מיום 9.5.2025.

נספח 8: סרטון המתעד את הרכישה וכן סרטון המתעד את שקילת המאפים מיום 9.5.2025.

35. כך התברר לתובע, כי אין מדובר במקרה בודד או טעות אנוש חד פעמית, כי אם במדיניות שיטתית של הרשת, על זכייתה, המיושמת ברוב הסניפים. ודוק, ברוב סניפי הרשת, בעשרות ביקורים נפרדים, לא מתבצעת הפחתה של מחיר האריזה בפועל, כי אם הפחתה, לכל היותר, של אריזה מסוג שקית נייר, שמשקלה 7 גרם בלבד, גם במקרים בהם המוצרים נארזו באריזת קרטון או פלסטיק שמשקלן גבוה יותר. בעוד במקרים אחרים לא הופחת כלל מחיר האריזה.

36. למעשה, לאחר שרכש מאפים בסניפי הנתבעות והופתע ממדיניות השקילה וחויב הלכות של הנתבעות, אשר אינה עומדת בהוראות הדין ומביאה לחיוב ביתר של לקוחותיהן, ערך התובע עצמו בדיקות בסניפיהן השונים של הנתבעות **ובכל** המקרים חויב ביתר בגין משקל האריזה, כפי שקרה במקרים שפורטו לעיל.

נספח 9: תיעוד רכישות ב-10 סניפים נוספים של הנתבעות.

37. ויצוין, כי מדיניות זו מיושמת אף בסניפי הרשת המופעלים על ידי זכיינים שלא צורפו לבקשת האישור משיקולי יעילות בירור הבקשה.

38. עוד ייאמר, כי הבחירה לקזז אך 7 גרם ממחיר המוצר הנשקל, ולא את מחיר האריזה בפועל, מלמדת על כך שמדובר במהלך מכוון ומודע של הרשת, בניסיון להציג בפני הלקוח מצג לפיו הוא אינו משלם על האריזה, בעוד הלכה למעשה, הופחת משקל סמלי בלבד מתוך משקלה הכולל של האריזה.

39. כלומר, במדיניות זו מחייבות הנתבעות את לקוחותיהן ביתר עבור מחירי אריזה, באמצעות שקילת המוצרים יחד עם האריזה מבלי שמופחת מחיר האריזה בפועל ממשקל המוצר הכולל.
40. כפי שיפורט להלן, בפעולה זו מפרות הנתבעות את הדין ומתעשרות על חשבון לקוחותיהן שלא כדין.

ו. עילות התביעה

1.1. עילות מחוק הגנת הצרכן

41. סעיף 2(א) לחוק הגנת הצרכן קובע, כי: **"לא יעשה עוסק דבר – במעשה או במחדל, בכתב או בעל פה או בכל דרך אחרת, לרבות לאחר מועד ההתקשרות בעסקה – העלול להטעות צרכן בכל ענין מהותי בעסקה"**.
42. לעניין זה קובע סעיף קטן (2), כי **"עניין מהותי"** כולל גם את המידה והמשקל של המוצר הנמכר.
43. בנוסף, סעיף 17(א) לחוק הגנת הצרכן מורה, כי: **"עוסק המציע, המציג או המוכר טובין לצרכן יציג על גביהם או על גבי אריזתם את מחירם הכולל"**.
44. תכליתו של סעיף זה לחייב את בית העסק לנהוג בשקיפות כלפי הצרכן ולאפשר לו רכישה מושכלת של מוצר מבית העסק על בסיס מלוא הנתונים. כך, נפסק לעניין זה ב-ע"א 6930/19 **הר פז נ' נגב קרמיקה שיווק (1982) בע"מ (6.2.2023)**:
- "נראה כי תפיסה זו של שקיפות כלפי הצרכן ניצבת אף ביסוד החובה המוטלת בחוק על עוסקים לסמן על-גבי מוצרים את מחיריהם, המעוגנת כאמור בסעיף 17 לחוק. כאמור, חובה זו נועדה לאפשר לצרכן לערוך השוואת מחירים ולהחליט, באופן עצמאי ומושכל, אם לרכוש את המוצר ובאיזה בית עסק" (שם, בפס' 48).**
45. כך הובהר בפסיקת גם בית המשפט העליון, כי כל תשלום נלווה למחיר המוצר, שאין אפשרות מעשית לוותר עליו במסגרת העסקה, נדרש להיכלל במחיר הכולל המוצג לצרכן (ראו, למשל: רע"א 7885/21 **מש-קר בע"מ נ' שלו (19.7.2023)** – בפס' 13).
46. עם זאת, תקנה 1 לתקנות הגנת הצרכן (כללים שונים לפרסום מחירי נכסים ושירותים), תשנ"א-1991 (להלן: **"תקנות הגנת הצרכן"**), מורות כי עבור מוצרים מסוימים ניתן לציין את מחירם באמצעות המחיר ליחידת מידה. בין מוצרים אלה, נכללים גם דברי מאפה הנמכרים בתפוזות (וראו פרט (4) לתוספת לתקנות הגנת הצרכן).
47. ביום 25.12.2012 פרסם הממונה על הקשות להגנת הצרכן ולסחר הוגן חוזר הנחיות מפורט בדבר יישומן של תקנות הגנת הצרכן וסעיף 17 לחוק הגנת הצרכן (להלן: **"חוזר הממונה"**).
- נספח 10** : חוזר הנחיות הממונה מיום 25.12.2012.
48. בחוזק זה מבהיר הממונה את ההנחיות המחייבות בדבר מכירת מוצר שקיל הנארז בבית העסק. כך, נדרש בית העסק לאפס את המשקל לאחר שקילת האריזה בלבד, כך **ששקילת המוצר עצמו תתבצע בניכוי משקל האריזה**. כלומר, אין בית העסק רשאי לחייב את הצרכן במחיר האריזה כחלק ממשקל המוצר עצמו.

49. למען הסדר הטוב יובהר, כי רשאי בית העסק לגבות תשלום עבור האריזה, אולם זה צריך להיות גלוי ללקוח, להיות מחיר רגיל שאינו מותנה במשקל האריזה ובמחיר המוצר עצמו וכן על המוכר לפרט מה מתוך המחיר הכולל הוא מחיר המוצר עצמו ומה מחיר האריזה.

50. עוד מובהר בחוזר הממונה, כי הפרה של הנחיות אלה מהווה הפרה של סעיף 17ב לחוק הגנת הצרכן לעניין הצגת מחיר כולל וכן עולה כדי הטעיה צרכנית בהתאם לסעיף 2 לחוק.

51. כך גם בפסיקת בתי המשפט אומץ חוזר הממונה ונקבע, כי חישוב מחיר האריזה כחלק ממשקל המוצר, עולה כדי הפרה של חוזר הממונה וחוק הגנת הצרכן (וראו, למשל: ת"צ (מחוזי ב"ש) 44898-08-16 **צור נ' אולמי השלום (שי) בע"מ** (25.11.2019) – בפס' 7; ת"צ (מחוזי מרכז) 67528-11-18 **ברק נ' יינות ביתן בע"מ** (11.4.2023) – בעמ' 23).

52. בעניינו, הנתבעות, כאמור, עוסקות בין היתר במכירת מוצרי מאפה בתפוזות ובהתאם לתקנות הגנת הצרכן נדרשות להציג את מחירם של המוצרים לפי יחידת מידה של ק"ג או 100 גרם. כך גם בהתאם לחוזר הממונה, עליהן לאפס את המשקל לאחר הנחת האריזה ועובר לשקילת המאפים עצמם ולהפחית ממחיר המוצר את מחיר האריזה.

53. דא עקא, הנתבעות לא נוהגות בהתאם לחוזר הממונה. הנתבעות אינן מפחיתות את מחיר האריזה ממחיר המוצרים הנשקלים (או מפחיתות באופן חלקי בלבד) ולמעשה גובות תשלום מלקוחותיהן על האריזה בניגוד להוראות הממונה.

54. למעשה, בעניינו אף מדובר בהטעיה מוגברת, מודעת וחסרת תום לב, שעה שהנתבעות מציגות בפני לקוחותיהן מצג שווא לפיו הן מקזזות את מחיר האריזה, בעוד הלכה למעשה, הן מקזזות משקל סמלי בלבד. כך, באמצעות קיזוז אריזה במשקל 7 גרם בלבד, הלקוח סבור כי שילם עבור משקל הנקי של המוצרים שרכש, בעוד אם בחר אריזת קרטון, למשל, נוספו למשקל המוצרים עוד 93 גרם, עליהם שילם מחיר מלא.

55. מדובר בניסיון פסול להסתיר ולטשטש את הפרת הדין באופן העולה כדי הטעיה מובהקת של התובע וחברי הקבוצה.

56. בכך, כפי שמובהר בחוזר הממונה ובפסיקת בתי המשפט, מפרות הנתבעות את הוראות סעיפים 2 ו-17ב לחוק הגנת הצרכן.

2.1. הנתבעות הפרו את הוראות סעיף 20(ב) לחוק המכר

57. סעיף 20(ב) לחוק המכר, תשכ"ח-1968 (להלן: "**חוק המכר**") קובע כיצד יחושב מחיר של ממכר כלשהו ומורה כי מקום בו "נקבע המחיר לפי משקל, יחושב לפי המשקל הנקי". קרי, כאשר מחשב מוכר את מחירו של מוצר הנארז ונשקל במקום, עליו לשקול את משקל הממכר נטו, ללא משקל האריזה, ולחייב את הקונה אך בגינו.

58. הנה אפוא, הוראות חוק הגנת הצרכן וחוזר הממונה מתיישבות באופן מלא עם הוראות סעיף 20(ב) לחוק המכר העוסק בעניין זה ממש (ראה למשל: ת"צ (מחוזי ב"ש) 44841-08-16 **צור נ' א.מ. יוסף תבל מרכז אירועים בע"מ** (12.5.2020) – בעמ' 10-11).

59. בעניינו, הנתבעות פעלו באופן עקבי בניגוד להוראות סעיף 20 לחוק המכר. כאמור לעיל, הנתבעות חייבו את לקוחותיהן בתשלום גם על מחיר האריזה (כולו או חלקו) כחלק ממחיר המוצר השקיל. כלומר,

הנתבעות לא הפחיתו את משקל האריזה ממשקלו הנקי של המוצר, או שהפחיתו באופן חלקי בלבד, וזאת תוך שהטעו את התובע לחשוב כי הופחת משקל האריזה.

3.1. הנתבעות התעשרו שלא כדין על חשבון התובע ויתר חברי וחברות הקבוצה

60. הנתבעות התעשרו על חשבון התובע ועל חשבון חברי וחברות הקבוצה שלא כדין, והפרו במעשיהן את הוראות חוק עשיית עושר.

61. סעיף 1 לחוק עשיית עושר קובע כי: **"מי שקיבל שלא על פי זכות שבדין נכס, שירות או טובת הנאה אחרת (להלן - הזוכה) שבאו לו מאדם אחר (להלן - המזכה), חייב להשיב למזכה את הזכיה, ואם השבה בעין בלתי אפשרית או בלתי סבירה - לשלם לו את שוויה"**.

62. הסעיף כולל שלושה תנאים מצטברים אשר בהתקיימותם יזכה התובע לקבל סעד: (1) התעשרות; (2) אותה התעשרות "באה" לזוכה מן המזכה; (3) ההתעשרות **אינה על פי זכות שבדין** (ראו למשל: ע"א 1172/13 שרוט נ' וינר (15.3.2015)).

63. שני היסודות הראשוניים הנם עובדתיים, וכאמור לעיל – מתקיימים בענייננו כאן: לא יכול להיות ספק שהנתבעות **התעשרו** כתוצאה מכך שלא הפחיתו את משקל האריזה ממשקל המוצר הכולל וחייבו את לקוחותיהן בגין משקל האריזה. ההתעשרות צמחה לנתבעות מלקוחותיהן – הם חברי הקבוצה – אשר רכשו ממוצריהן השקילים הנמכרים בתפוזות וחויבו בגין משקל האריזה.

64. באשר ליסוד השלישי – כפי שפורט לעיל, התעשרות זו היא התעשרות **שלא מכוח זכות שבדין**, הרי שעצם חיוב הלקוחות בגין משקל האריזה כחלק ממחיר המוצר, עומד בסתירה להוראות חוק הגנת הצרכן והוראות הממונה, ואינו "מכוח זכות שבדין".

65. למעלה מן הצורך – נזכיר, כי הפסיקה פירשה את התיבה "שלא כדין" גם כמקרה שבו ההתעשרות נעשתה באופן **"בלתי צודק"**. ראו לעניין זה קביעתו של בית המשפט העליון בע"א 8728/07 **אגריפרס אינטרנשיונל בע"מ נ' מאירסון** (15.7.2010):

"...התנאי לפיו קמה החובה להשיב התעשרות אם זו נעשתה 'שלא כדין' אינו מתקיים רק במצבים בהם הופר דין 'חיצוני' לדיני עשיית העושר ולא במשפט, כגון הוראת דין, הוראה בהסכם או ביצוע עוולה, אלא גם במצבים בהם ההתעשרות נעשתה באופן 'בלתי צודק'".

66. עוד ראו בעניין זה את פסיקת בית המשפט בע"א 442/85 **משה זוהר ושות' נ' מעבדות טרבנול (ישראל) בע"מ** מד (3) 661, 700:

"היתרון בכלי שנותן בידינו החוק הוא בגמישותו. להבדיל מהחקיקה הקונטיננטלית, אין החוק מגביל אותנו במסגרות נוקשות - לא לגבי קבוצה זו או אחרת של אנשים הזכאים לסעד ולא לנסיבות מוגדרות כאלה או אחרות שבהן יש להעניק את הסעד. אנו חופשיים להעניק את הסעד בכל מקרה ראוי שבו ההתעשרות מקוממת את חוש הצדק וההגינות והיא עונה בכך על היסוד 'שלא על פי זכות שבדין' שבסעיף 1(א) לחוק".

67. אמנם, היקף התעשרותן המלא של הנתבעות כתוצאה מחיוב חברי הקבוצה במשקל האריזה יתברר רק במהלך ניהול התובענה דנא, לאחר שהנתבעות תחשופנה את הנתונים המלאים לגבי היקף לקוחותיהן והמשתמשים באתריהן. ואולם, כפי שהסברנו לעיל, כבר מהראיות שיש בידי התובע ניתן להיווכח שהנתבעות חייבו את חברי הקבוצה בגין מחיר האריזה באופן קבוע, ולאור העובדה כי לנתבעות ישנם

מאות אלפי לקוחות (לכל אחת ובמצטבר), וכי משקל האריזה עולה כדי שקלים אחדים לכל רכישה ניתן להניח כי היקף התעשרותן שלא כדין מסתכם במיליוני שקלים לכל הפחות.

68. אשר על כן, עומדת לתובע וליתר חברי הקבוצה עילת תביעה מכוח חוק עשיית עושר ולא במשפט, אשר הסעד הנלווה לה הינו השבה של כל הסכומים אותם הרוויחו הנתבעות שלא כדין כתוצאה מחישוב מחיר האריזה במחיר המוצר עצמו.

4.1. הנתבעות הפרו את הוראות 56 לפקודת הנזיקין

69. סעיף 56 לפקודת הנזיקין [נוסח חדש] (להלן: "פקודת הנזיקין") מגדיר את עוולת התרמית כך:

"תרמית היא **הצג כוזב של עובדה, בידיעה שהיא כוזבת** או באין אמונה באמיתותה או מתוך קלות ראש, כשלא איכפת למציג אם אמת היא או כוזב, ובכוונה שהמוטעה על ידי ההיצג יפעל על פיו; אולם אין להגיש תובענה על היצג כאמור, אלא אם היה מכוון להטעות את התובע, אף הטעה אותו, והתובע פעל על פיו וסבל על ידי כך נזק ממון".

70. בפסיקת בתי המשפט נקבע, כי על הטוען לעוולת התרמית להוכיח חמישה יסודות מצטברים:

(1) קיומו של הצג כוזב;

(2) העדר אמונה באמיתות ההצג;

(3) כוונה כי הניצוג יוטעה ויפעל בהסתמך על ההצג;

(4) הניצוג פעל בהתאם להצג שהוצג לו;

(5) הניצוג סבל נזק ממון.

[ראו, למשל: ע"א 9057/07 אפל נ' מדינת ישראל (2.4.2012) – בפס' 49-34; ת"צ (מחוזי תל אביב-יפו) 67187-11-18 רהב נ' דנקנר (5.5.2021) – בפס' 79-80].

71. בענייננו, מתקיימים, ובמובהק, כלל יסודות עילת התרמית. ונפרט.

72. הנתבעות מציגות הצג כוזב בכך שהן מפחיתות מחירה של אריזה מסוג אריזת נייר, בעוד בפועל המוצרים נארוזו באריזת קרטון או פלסטיק.

73. ברי, כי הנתבעות אינן מאמינות במציגיהן בהקשר זה, שהרי ברי כי בפני המוכר השוקל את האריזה אריזה שאינה אריזת נייר.

74. מכך שמדיניות זו של הפחתת משקל של אריזה "קלה" מזו שבה נארוזו בפועל, מיושמת במרבית סניפי הרשת וזכייניותיה, אין אלא להסיק כי מדובר במדיניות מכוונת שנועדה להציג בפני לקוחותיהן מצג כוזב כאילו הופחת משקל האריזה, בעוד בפועל הופחת משקל מופחת בלבד.

75. הלקוחות פועלים בהתאם למצג ומשלמים בעבור מוצרים מתוך הנחה שהופחת מחיר האריזה המלא, כפי שמופיע בחשבונית הרכישה.

76. הלקוחות סובלים נזק ממון בכך שהם משלמים עבור משקל האריזה, או חלקו, בניגוד להוראות הדין.

77. הנה כי כן, בנסיבות אלה, מפרות הנתבעות את הוראות סעיף 56 לפקודת הנזיקין.

5.1. הפרת חובה חקוקה

78. סעיף 17 לחוק הגנת הצרכן קובע, כי: "עוסק המציע, המציג או המוכר טובין לצרכן יציג על גביהם או על גבי אריזתם את מחירם הכולל".

79. לעולת הפרת חובה חקוקה חמישה יסודות (ראו לעניין זה ע"א 145/80 ועקנין נגד המועצה המקומית בית שמש ואח', פ"ד לו (1) 113, 139 (1982)):

(1) חובה המוטלת על המזיק מכוח חיקוק;

(2) החיקוק נועד לטובתו של הניזוק;

(3) המזיק הפר את החובה המוטלת עליו;

(4) ההפרה גרמה לניזוק נזק;

(5) הנזק אשר נגרם הוא הנזק אליו נתכוון המחוקק.

80. בחינת יסודות הסעיף כפי שתפורט להלן, מראה מעבר לכל ספק כי כל יסודות העוולה מתקיימים בהקשר זה – כך, חוק הגנת הצרכן חל על הנתבעות, ומחייב אותן להציג ללקוחותיהן את מחיר הכולל של המוצרים הנמכרים על ידן ואותו בלבד. ההגנה שבחוק נועדה למנוע בדיוק את המצב שבו יחויב הלקוח במחירים נוספים אשר אינם גלויים לו ואינם ידועים לו בעת בחירת המוצר אותו הוא מעוניין לרכוש.

81. הנתבעות הפרו באופן ברור את הוראות הסעיף. כפי שנדון בהרחבה לעיל, הוספת משקל האריזה לחישוב משקל המוצר עצמו עומדת בניגוד להוראות סעיף 17 לחוק הגנת הצרכן ופוגעת ביכולתו של הלקוח לבחון את מחירו הכולל של המוצר.

82. בהמשך לכך, כפי שיפורט להלן במקרה הנוכחי ישנו קשר סיבתי בין המעשים לבין הנזקים שנגרמו לתובע ולחברי הקבוצה.

83. אשר על כן, בהתאם לסעיף 63 לפקודת הנזיקין קמה לתובע ולחברי הקבוצה עילת תביעה מכוח העילה של הפרת חובה חקוקה.

6.1. עולת הרשלנות

84. כידוע, אלה הם יסודות עולת הרשלנות: (1) קיומה של **חובת זהירות** מושגית וקונקרטית; (2) **התרשלות** (הפרת החובה - דרישת ה"אשם"); (3) ההפרה גרמה לניזוק נזק; (4) קיומו של **קשר סיבתי** בין ההתרשלות ובין הנזק (ראו, למשל: ע"א 44/08 **שירותי בריאות כללית נ' קסלר** (19.5.2009); ע"א 2412/06 **פלוני נ' עיריית טירת הכרמל** (20.1.2009); (ע"א 4241/06 **לוי נ' משטרת ישראל** (12.3.2009)).

85. כל היסודות הנ"ל מתקיימים בענייננו:

(א) **קיימת חובת זהירות** - הלכה היא, כי קיימת חובת זהירות בין גורם נזק לנפגע, אלא אם קיימים טעמים נורמטיביים לשלילתה, ולא בנקל יימצא כי ישנה הצדקה שלא להכיר בחובת זהירות מקום בו נגרם נזק על ידי המזיק, במישורין (במעשה או מחדל) ואף בעקיפין (ראו לדוגמא ע"א 429/82 **מדינת ישראל נ' סוהן**, פ"ד מב(3) 733 (1988); ע"א 243/83 **עיריית ירושלים נ' גורדון**, פ"ד לט(1) 113 (1985); ע"א 4530/91 **רשות הנמלים והרכבות נ' צים חברת השיט הישראלית**, פ"ד נד(4) 583 (2000)). במקרה דנן, לא יכול להיות ספק שבין הנתבעות, מאפיות המציעות

מאפים ללקוחותיהן, לבין לקוחותיהן הרוכשים מוצרים אלה על בסיס המחירים המוצגים להם, חלה חובת זהירות מושגית וקונקרטית.

(ב) **התרשלות** – בהמשך לאמור, התרשלות תקום כאשר עלויות המניעה נמוכות מההסתברות של קרות הנזק. בנסיבות המקרה התנהלות הנתבעות עולה כדי התרשלות מובהקת, לשון מאופקת, מקום בו כל הנדרש מהנתבעות הוא להנחות את עובדיהן באופן ברור כי יש להפחית את משקל האריזה ממשקל המוצר הכולל.

הנתבעות כולן סטו מהוראות הדין בכל הנוגע לחובתן זו בהתאם להוראות חוק הגנת הצרכן והנחיות הממונה. כידוע, מקום שבו מצבי הדין סטנדרט התנהגות מפורש, סטייה ממנו תעלה כדי התרשלות (ראו: ע"א 878/06 טרויהפט נ' עטיה (4.1.2009) – בעמ' 14; ת"א (מחוזי מרכז) 42023-03-13 נציגות הבית המשותף ברח' הבד 6 בהוד השרון נ' קאלש מרדכי נכסים ובנין (94) בע"מ (19.3.2019) – בפס" 140).

(ג) ההפרה גרמה לחברי הקבוצה נזק, כפי שיפורט להלן.

(ד) ישנו קשר סיבתי בין מעשיהן ומחדליהן של הנתבעות ובין הנזק שנגרם לקבוצה, שהרי אם הנתבעות היו פועלות בהתאם לדין ובהתאם לסטנדרט המצופה מהן – לא היה נגרם כל נזק.

ז. הנזק שנגרם לתובע ולקבוצה

86. בענייננו, הנזק שנגרם לתובע ולחברי הקבוצה, הוא נזק ממוני וכן נזק בלתי ממוני.

87. **אשר לנזק הממוני** – שתי הנתבעות חייבו את לקוחותיהן בגין מחירי האריזה כחלק ממחירים של מוצריהן השקילים הנמכרים בתפוזות, זאת בעוד בהתאם להוראות חוק הגנת הצרכן כמפורט לעיל) היה עליהן להפחית את משקל האריזה מן המחיר הכולל לחיובם בגין מחירים הנקי של מוצרים אלה.

88. הנזק שנגרם לתובע ולחברי הקבוצה הוא בסך החיוב בגין משקל האריזה, קרי מכפלת משקל האריזה במחיר המוצר הנרכש בכל רכישה ורכישה. התובע מעריך, על דרך האומדנא, את הנזק הפרטני שנגרם לו בשל תשלומי יתר על אריזות שלא הופחתו בתקופת התובענה, בסך של 100 ₪.

89. משכך, חברי וחברות הקבוצה זכאים לפיצוי בגין הנזק הממוני שנגרם להם, להשבה של מלוא הרווחים שנצברו על ידי הנתבעות מחיובם ביתר בגין משקל האריזה. לאחר קבלת מלוא הנתונים המצויים בידי הנתבעות בדבר היקף המכירות, ניתן יהיה, במסגרת ההליך העיקרי, לכמת בצורה מדויקת את שיעור ההשבה.

90. לחלופין, ונוכח עילת עשיית עושר ולא במשפט, יתבקשו הנתבעות להשיב לחברי הקבוצה את כל הסכומים העודפים שגבו מהם, בגין האריזות שלא נוכו.

91. **אשר לנזק הבלתי ממוני** – אופן החישוב של הנתבעות, אשר בחלק מהמקרים כלל אינן מפחיתות את משקל האריזה ובמקרים אחרים מפחיתות סכום חלקי בלבד שאינו מגלם את משקל האריזה המלא, מקשה על יכולתם של חברי הקבוצה לבצע השוואת מחירים למול רשתות מתחרות, ופוגע ביכולתם לקבל החלטה מושכלת האם לקנות את מוצרי המאפה שלהם מהנתבעות או ממאפיות מתחרות. על פי הפסיקה, מדובר בנזק בלתי ממוני מסוג פגיעה באוטונומיה (השוו: ע"א 6930/19 הר פז נ' נגב קרמיקה שיווק (1982) בע"מ (6.2.2023)). התובע מעמיד את סכום הנזק שנגרם לו ולכל חבר קבוצה בגין הנזק הבלתי ממוני, על סך של 50 ₪.

92. יודגש, כי המידע בעניין מספרם המדויק וזהותם המדויקת של כל חברי הקבוצה מצוי אך ורק בידי הנתבעות וכי נתונים אלה אינם מצויים בידי התובע. לפיכך, במסגרת הליך זה התובע יעתור לחיובן של הנתבעות לחשיפתם של מלוא הנתונים הרלוונטיים באשר להיקף מכירותיהם של מוצרים שקילים על ידי הנתבעות.

93. התובע מעריך כי סך הנזק שגרמו הנתבעות לחברי הקבוצה כמו גם גובה התעשרותן של הנתבעות על חשבון חברי הקבוצה, עומד על סך של לפחות 2.5 מיליון ש"ח, לצרכי סמכותו העניינית של בית משפט נכבד זה, כאשר גם עניין זה יתברר לאחר שיתבררו נתוני האמת.

94. ממילא יוזכר, כי על פי ההלכה, הכרעה בעניין חישוב וכימות הנזק אינה נדרשת בשלב הבקשה לאישור התובענה כייצוגית, אלא רק לאחריה, ככל שתאושר (וראו לעניין זה, לדוגמא: רע"א 9811/17 אל על נתיבי אוויר בישראל בע"מ נ' מנירב (24.10.2019) - ס' 16).

ח. הסעדים המבוקשים

95. בית המשפט הנכבד יתבקש לתת צו עשה ולחייב את הנתבעות בפיצויים והשבה (כל אחת על פי חלקה היחסי).

ט. סוף דבר

96. לבית משפט סמכות עניינית ומקומית לדון בבקשה זו, בשים לב למקום מושבן של הנתבעות וכן לנוכח סכום התביעה.

97. לאור האמור לעיל, מתבקש בית המשפט להיעתר לבקשה כפי שמפורט בראשיתה, ולחייב את הנתבעות בהוצאות בקשה זו ובשכ"ט עו"ד בצירוף מע"מ כדין בגינה.

איה קיש, עו"ד

גל בריר, עו"ד

קלעי, רוזן ושות', עורכי דין
ב"כ התובע